

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/670/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203702
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7813203702.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a sudcov JUDr. Miroslava Sogu a JUDr. Dany Popovičovej v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom v Prahe, Politických vězňů 1272/21, Nové Město, Česká republika, IČO: 26 429 705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO : 36 864 421, proti žalovanej P. D., O. XXX, XXX XX J., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Spolku právnej ochrany spotrebiteľa (SPOS) so sídlom Čajakova 1, 040 01 Košice, IČO: 42244552, zastúpeného JUDr. Jánom Dorkinom, advokátom so sídlom v Rožňave, Námestie baníkov č.17/33, 048 01 Rožňava, v konaní o zaplatenie pohľadávky 743,00 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 17.7.2015, č.k. 9C/339/2013-89, takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a späťvzatie žaloby v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo zo sumy 848,00 eur od 23.10.2009 do 30.06.2010, zo sumy 828,00 eur od 01.07.2010 do 17.08.2010, zo sumy 808,00 eur od 18.08.2010 do 14.11.2010, zo sumy 788,00 eur od 15.11.2010 do 29.03.2011, zo sumy 768,00 eur od 30.03.2011 do 19.10.2011, zo sumy 763,00 eur od 20.10.2011 do 17.11.2011, zo sumy 753,00 eur od 18.11.2011 do 18.12.2011, zo sumy 743,00 eur od 19.12.2011 do zaplatenia. V tejto časti zrušuje rozsudok a konanie zastavuje, v zostávajúcej zamietajúcej časti p o t v r d z u j e rozsudok.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol a nepriznal žiadnemu z účastníkov, ani vedľajšiemu účastníkovi, právo na náhradu trov tohto konania. Žalobca sa podanou žalobou podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) číslo 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 743,00 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne- zo sumy 848,00 eur od 23.10.2009 do 30.06.2010, čo predstavuje 532,12 eur, zo sumy 828,00 eur od 01.07.2010 do 17.08.2010, čo predstavuje 99,36 eur zo sumy 808,00 eur od 18.08.2010 do 14.11.2010, čo predstavuje 179,78 eur zo sumy 788,00 eur od 15.11.2010 do 29.03.2011, čo predstavuje 265,95 eur zo sumy 768,00 eur od 30.03.2011 do 19.10.2011, čo predstavuje 391,68 eur zo sumy 763,00 eur od 20.10.2011 do 17.11.2011, čo predstavuje 55,32 eur zo sumy 753,00 eur od 18.11.2011 do 18.12.2011, čo predstavuje 58,36 eur zo sumy 743,00 eur od 19.12.2011 do zaplatenia, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy - zo sumy 848,00 eur od 07.01.2010 do 30.06.2010, čo predstavuje 24,46 eur, zo sumy 828,00 € od 01.07.2010 do 17.08.2010, čo predstavuje 6,55 eur zo sumy 808,00 eur od 18.08.2010 do 14.11.2010, čo predstavuje 11,85 eur zo sumy 788,00 eur od 15.11.2010 do 29.03.2011, čo predstavuje 17,54 eur zo sumy 768,00 eur od 30.03.2011 do 19.10.2011, čo predstavuje 25,83 eur zo sumy 763,00 eur od 20.10.2011 do 17.11.2011, čo predstavuje 3,65 eur zo sumy 753,00 eur od 18.11.2011 do 18.12.2011, čo predstavuje 3,85 eur zo sumy 743,00 eur od 19.12.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške

1/3 % zmenkovej sumy vo výške 2,83 eur, náhradu trov konania vo výške súdneho poplatku 44,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 125,54 eur. Žalobca poukázal na to, že ako indosatár je nadobúdateľ všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný 9.4.2009 na zmenkovú sumu 848,00 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 23.10.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. Do jej textu bol poňatý záväzok žalovanej zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 23.10.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 105,00 eur na zmenkovú sumu a 0,00 eur na úroky. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Žalobca žiadal, aby súd podľa článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 vydal rozsudok, ktorým uloží žalovanému do troch dní uhradiť žalovanú zmenkovú istinu s príslušenstvom. Žalobca nežiadal nariadiť pojednávanie a k žalobe pripojil listinné dôkazy a to výpis z obchodného registra a originál zmenky vystavenej žalovaným zo dňa 9.4.2009 na zmenkovú sumu 848,00 eur. Na výzvu súdu, aby žalobca predložil zmluvu o úvere uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, žalobca uviedol, že poskytol súdu dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky. Žalobca predložil súdu originál zmenky a zmenkové informácie preniesol žalobca presne do návrhu na uplatnenie pohľadávky a preto neostáva z jeho strany, čo doplniť alebo opraviť. Žalobca uplatňuje v konaní majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky. Žalobca disponuje len indosovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré súd vyžaduje a ktoré by mohol nad rámec už v návrhu uvedeného súdu oznámiť alebo preložiť. Žalobca nemá dostatočne presné a primerané údaje na to, aby mohol zodpovedne zhodnotiť typ zmenky a titul jej vzniku. Žalobca k doručenému listinnému dôkazu - úverovej zmluve so všeobecnými podmienkami uviedol, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými a preto nie sú závislé na úverovom vzťahu. Súd je oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť.

Žalovaná v súlade s článkom 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorý sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ďalej len nariadenia č. 861/2007, doručila súdu odpoveď na tlačivo C a pripojenú žalobu. Žalovaná súhlasila, aby na jej strane v konaní vystupoval vedľajší účastník. Namietla premlčanie pohľadávky a nežiadala nariadiť pojednávanie. Do konania vstúpil vedľajší účastník na strane žalovanej a navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu, že dohoda o vypíňacom práve zmenky predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto nemôže byť platná ani zmenka. Zároveň vzniesol námietku premlčania. Po doručení žaloby a zmenky sa vedľajší účastník vo veci nevyjadril, pričom súd uznesením 9C/339/2013-49 zo dňa 9.1.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach 3Co/233/2014-59 zo dňa 28.8.2014 v spojení s uznesením NS Slovenskej republiky 3Cdo/133/2015-78 zo dňa 17.3.2015 pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania.

Súd prvého stupňa vykonal dôkazy v súlade s článkom 7 ods. 1 písm. b) v spojení s článkom 9 ods. 1 až 3 nariadenia č. 861/2007 a to oboznámením sa so Zmenkou zo dňa 9.4.2009, ako aj so Zmluvou o úvere zo dňa 9.4.2009 uzavretou medzi predchodcom žalobcu Pohotovosť s.r.o. Bratislava a žalovanou vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru pripojením fotokópie zo spisu Okresného súdu Rožňava 4Er/815/2010.

Z originálu zmenky predloženej žalobcom vyplýva, že listina je označená ako zmenka, vystavená v Rožňave dňa 9.4.2009 s textom: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad Pohotovosť s.r.o. IČO: 35807598, Pribinova 25, 81109 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri OS Bratislava I, oddiel s.r.o., vložka č. 23636/B“. Do zmenky bola vpísaná suma 848,00 eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 23.10.2009. Zo zmenky ďalej vyplýva, že je splatné: Pohotovosť s.r.o., Pribinova 25, 81109 Bratislava „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“. Vystaviteľom bol žalovaný k číslu zmluvy 7550227. Na rube zmenky je uvedené: namiesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, 030 00 Praha, Česká republika, IČO: 26429705, Pohotovosť s.r.o., Jaroslav Fuchs, konateľ a nečitateľný podpis. Zo Zmluvy o úvere č. 7273449 uzavretej medzi Pohotovosť s.r.o. Bratislava, IČO: 35807598 a žalovaným dňa 9.4.2009 vyplýva, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 350,00 eur a žalovaný sa zaväzuje zaplatiť požičanú sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 346,00 eur, spolu 696,00 eur v 12 mesačných splátkach po 58,00 eur počnúc od 18.5.2009.

V zmluve o úvere nie sú uvedené úroky z úveru, ani RPMN. V článku 13 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je konštatované, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy a zmluvy o úvere. V článku 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je uvedená dohoda o vyplnení zmenky, podľa ktorej na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradil včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradil len časť splátok, alebo neuhradil včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh. Na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a preto ju zamietol.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ustanovení § 75, § 77, § 5, § 11, § 48 ods. 1, § 33 ods. 1, 2 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového, podľa čl. 2 písm. a), Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 smernice 93/13/EHS, § 121 Občianskeho súdneho poriadku, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, 2, 4 písm. k) a 5, § 54 ods. 1 a 2, § 39 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 6 z. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení ku dňu uzavretia zmluvy v súvislosti s poskytovaním úveru a dospel k záveru, že dohoda o vyplnení zmenky, obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, je právnym úkonom obchádzajúcim zákon, ktorý je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný a preto sankčný úrok vpísaný v zmenke vo výške 0,25 % denne spôsobuje neplatnosť zmenky.

Dohoda o vyplnení zmenky je obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, teda jej obsah a ani konkrétne znenie nebolo so spotrebiteľom individuálne dohodnuté. Samotné dojednanie v čl. 17 VOP, podľa ktorého „zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky“, je v priamom rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 z. č. 258/2001 Z. z. V zmysle zmenky sa zmenková suma úročí zmenkovým úrokom 0,25 % denne odo dňa, kedy sa stal v zmysle čl. 4 všeobecných podmienok poskytnutia úveru splatný celý dlh. K samotnému vyplneniu zmenky teda veriteľ ako remitent pristúpil až v príčinnej súvislosti so zosplatením celého dlhu, pričom k zosplateniu dlhu došlo z dôvodu neplnenia zmluvných záväzkov zo strany spotrebiteľa. Dojednanie dohody o vyplnení zmenky súd prvého stupňa považoval za podmienku, ktorá je v zmysle čl. 2 písm. a) v spojení s ustanovením prílohy ods. 1 písm. e) smernice 93/13/EHS výslovne nekalá, nakoľko ide o podmienku, ktorej účinkom a dôsledkom by bolo priznanie za neplnenie záväzku zo strany spotrebiteľa neprimerane vysokého príslušenstva pohľadávky - zmenkový úrok 0,25 % denne. Zmluvné dojednanie - dohodu o vyplnení zmenky súd prvého stupňa považoval za také dojednanie, ktoré umožňuje v rozpore s ustanovením § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka požadovať od spotrebiteľa neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Takéto zmluvné dojednanie predstavuje neprijateľnú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve. Podľa § 54 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Sadzba zmenkového úroku 0,25 % denne predstavuje 91,25 % ročne, čo je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi. Svojou podstatou ide teda o sankčné plnenie, k plynutiu ktorého dochádza výlučne na základe (následkom) porušenia zmluvných povinností zo strany dlžníka. Podľa právnej úpravy účinnej v SR od 15.01.2009, konkrétne ustanovenia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka platí, že ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva, t.j. zákonnej výšky úrokov z omeškania stanovenej nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že pri vystavení neúplnej zmenky s úrokom 0,25 % denne, ide o obchádzanie uvedeného zákonného ustanovenia so zámerom získať v prípade porušenia zmluvných povinností dlžníka sankčné plnenie v neprimeranej výške. Prvostupňový súd zistil, že vyššie oboznamovaná úverová zmluva neobsahuje zákonné náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z. V zmluve totiž absentuje ročná úroková sadzba a RPMN, priemerná hodnota RPMN a rozpis splátok a preto v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Z toho vyplýva, že spoločnosť Pohotovosť s.r.o. Bratislava mala nárok na vrátenie úveru vo výške 350,00 eur a nie sumy 696,00 eur. Preto nemohla byť ani uvedená správna dlžná suma na zmenke vo výške 848,00 eur. Navyše zmenka je v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., nakoľko príslušenstvo v zmenkovej sume môže byť vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru a

teda maximálna výška zmenkovej sumy môže byť v sume 455,00 eur, pričom v zmenke je až 848,00 eur. Preto je takáto zmenka neprípustná a veriteľ ju nesmie prijať. Aj z vyššie uvedených dôvodov prvostupňový súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Výrok o trovách konania oprel o ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov tohto konania a úspešná žalovaná si trovy konania neuplatnila. Súd prvého stupňa nepriznal trovy konania ani vedľajšiemu účastníkovi, nakoľko tento vstúpil do konania na strane žalovanej, avšak po doručení žaloby a príloh na výzvu súdu nereagoval, vo veci nepodal vyjadrenie a neuplatnil a nevyčísliť si trovy konania.

Proti výroku rozsudku, ktorým súd zamietol zmenkový úrok v sadzbe 0,25% denne zo zmenkovej sumy, voči výroku, ktorým zamietol 6% ročný úrok odo dňa doručenia žaloby žalovanej a aj voči výroku o nepriznaní náhrady trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.), že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.) a, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

V odvolaní uviedol, že prvostupňový súd dospel k záveru, že dohodnutý zmenkový úrok vo výške 0,25% denne je v rozpore s dobrými mravmi, a teda v tejto časti považuje zmenku za čiastočne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. V tejto súvislosti uviedol, že zmenku vystavil žalovaný, ktorú dobrovoľne podpísal, pričom išlo o prejav jej slobodnej vôle. Poukázal na to, že sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola jej známa v čase vystavenia zmenky, že žalovaný teda mal vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku je 0,25% denne a s takouto sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasil. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Obo/3/2008 z 22.10.2008, podľa ktorého z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu, prípadne vymáhaniu, preukazovať, že mu žalovaný (povinný) zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje. Ďalej poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR 25Cdo/1839/2000 z 22.8.2002 (uverejnený v Sbíрке soudních rozhodnutí a stanovísk č. 59/2004), podľa ktorého zmenka je v právnej teórii obvykle definovaná ako dlžnícky dokonalý cenný papier, ktorým za predpokladu splnenia prísnych formálnych náležitostí vzniká priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný záväzok určitej osoby zaplatiť majiteľovi zmenky v určitom mieste a časte stanovenú peňažnú čiastku. Mal za potrebné poukázať predovšetkým na nespornosť záväzku žalovaného za zmenku zaplatiť, že uvedená nespornosť, sa nepochybne vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, zmenkový úrok nevynímajúc, že záväzok žalovaného zaplatiť aj zmenkový úrok, je platný a má byť priznaný v súdnom konaní, o to viac, ak žalovaný žiadne námietky voči uplatnenej zmenke neformuloval. Citoval z odôvodnení rozsudkov Okresného súdu Lučenec 13C/88/2013 z 13.2.2014, Okresného súdu Revúca 3C/153/2013 zo 6.3.2014, Okresného súdu Martin 8C/198/2013 z 11.2.2014. Zároveň poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre 5Co/16/2010 z 3.2.2010, v ktorom súd vyslovil, že zmluvná pokuta vo výške 0,25% z istiny za každý deň omeškania, nie je neprimeraná, vzhľadom na účel, ktorý zmluvná pokuta ako zabezpečovací inštitút zabezpečuje, že uvedený rozsudok sa sice týka inštitútu zmluvnej pokuty, avšak ide o majetkovú sankciu, ktorá má zabezpečiť, aby zmluvná strana zaplatila riadne a včas, a v prípade, ak sa nestane, slúžila ako sankcia za nedodržanie zmluvných podmienok, že v zmenke napísaný zmenkový úrok má rovnakú funkciu ako zmluvná pokuta a preto je uvedené rozhodnutie aplikovateľné na tento spor.

Počas odvolacieho konania zobral žalobca žalobu v časti o zmenkový úrok vo výške 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne späť a uplatňoval si len zmenkový úrok vo výške 0,06% denne.

Odvolací súd uznesením 9Co/670/2015-145 zo 17.02.2016 vyzval žalovanú, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia písomne oznámila, či súhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby alebo s ním nesúhlasí. Zároveň bola poučená, že ak sa v stanovenej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že proti čiastočnému späťvzatiu žaloby nemá námietky (§211 ods. 2 a §101 ods. 3 O.s.p.). Uznesenie žalovaná prevzala 26.2.2016 (doručenka pri č.l. 145) a v stanovenej lehote písomne neoznámila, či súhlasí alebo nesúhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby, preto sa predpokladalo, že s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasila.

Odvolačný súd v súlade s § 208 O.s.p. pripustil späťvzatie žaloby v časti, v ktorej vzal žalobca žalobu späť, v tejto časti rozsudok zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

Rozsudok, okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o náhrade trov konania, odvolaním nebol napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 1, 3 O.s.p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 29.6.2016 o 9.15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 227/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 22.06.2016 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 156 ods. 1, 3 O.s.p.

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods. 1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p., lebo je vecne správny, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s ním stotožňuje, pretože dôvody napadnutého rozsudku sú správne, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní.

Žalobca v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p., t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, podľa § 221 ods. 1 O.s.p. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.) a že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

Ani jeden zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

V konaní nebola zistená žiadna vada uvedená v § 221 ods. 1 O.s.p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.).

Zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu občianskym súdnym poriadkom. Žalobca, o.i., v odvolaní neuvádza, akým postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Inými vadami podľa § 205 ods. 1 písm. b) O.s.p., ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci sú všetky vady s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 221 ods. 1 O.s.p. a tieto vady konania postihujú chybný postup súdu prvého stupňa pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Typickou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (napr. nedostatok vyznenia účastníka o pojednávaní súdu, vrátane oneskoreného predvolania či vyznenia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a p., neposkytnutie odvolateľovi

poučenia o povinnosti tvrdenia (§ 101 ods. 1 O.s.p.) alebo poučenia o dôkaznej povinnosti (§ 120 ods. 1 prvá veta O.s.p.), aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania (§ 115a O.s.p.), i keď pre to neboli splnené podmienky). Vadnosť konania môže účastník preukazovať nielen na základe skutkového a dôkazného stavu, ktorý tu bol v konaní pred súdom, ale tiež s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli pred súdom uplatnené (§ 205a ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ust. O.s.p. (napr. osoba, ktorá mala byť vyslúchaná ako svedok, bola vyslúchnutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz bol vykonaný v rozpore s § 129 ods. 1 O.s.p. a p.).

Žiadna skutočnosť uvedená v odvolaní neumožňuje záver, že by konanie bolo postihnuté niektorou z uvedených vád.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením vecí je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd použil správny právny predpis a správne ho i vyložil (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Prvostupňový súd správne uviedol, že úverová zmluva neobsahovala zákonné náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z. V zmluve tiež absentovala ročná úroková sadzba a RPMN, priemerná hodnota RPMN a rozpis splátok a preto v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. sa považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Z toho vyplýva, že spoločnosť Pohotovosť s.r.o. Bratislava mala nárok na vrátenie úveru vo výške 350,00 eur a nie sumy 696,00 eur. Preto nemohla byť ani uvedená správna dlžná suma na zmenke vo výške 848,00 eur. Navyiac zmenka bola v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., nakoľko príslušenstvo v zmenkovej sume môže byť vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru a teda maximálna výška zmenkovej sumy môže byť v sume 455,00 eur, pričom v zmenke je až 848,00 eur. Preto je takáto zmenka neprípustná a veriteľ ju nesmie prijať. Aj z vyššie uvedených dôvodov prvostupňový súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Súd je povinný v spotrebiteľských veciach skúmať aj právny vzťah, ktorý zmenka zabezpečuje a posudzovať ho podľa právnych predpisov upravujúcich spotrebiteľské právo.

Súdny dvor EÚ (prvá komora), napr. v rozsudku zo 14.6.2012 vo veci C-618/10, Banco Español de Crédito, SA vyslovil, že Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že národný súd musí mať možnosť skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách ex offio, že odporuje európskemu právu ak ich súd nemôže skúmať a limite (t.j. ak ich môže skúmať len ex post), že v takých prípadoch musí národný súd vykladať národné procesné i hmotné právo komformne s právom EÚ. V citovanom rozsudku súdny dvor prijal záver, že čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje právna úprava členského štátu, akou je čl. 83 legislatívneho dekrétu 1/2007 o prepracovaní všeobecného zákona o ochrane spotrebiteľa a užívateľov a ďalších doplňujúcich zákonov zo 16.11.2007, ktorá vnútroštátnemu súdu umožňuje v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, doplniť uvedenú zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.

Dobrymi mravmi v občianskoprávnych vzťahoch sa v súdnej praxi rozumie súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktorý je v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia a v ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť, vystihujúc podstatné a historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem.

Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažných pôžičkách, úveroch, spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľských úverových zmluvách, sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Aj súdna prax sa zjednotila v tom (rozsudok NS SR 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012), že pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primerané úroky bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej sumy a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často z práve dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky.

V prejednávanej veci úroková doložka na zmenke vo výške 0,25% denne, t.zn. 91,25% ročne, je neplatným právnym úkonom, lebo sa prieči dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 OZ, niekoľkonásobne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej trovy odvolacieho konania nevznikli, preto jej ich náhrada nebola priznaná.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/04 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.